

Aluesuunnittelu/ Tanja Lamminmäki

UUDELY/3206/2020

Lausunto St1 Oy:n polttonesteterminaaliala ja laituria koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Joddböle, Inkoo

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa St1 Oy:n polttonesteterminaaliala ja laituria koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Hankealue sijaitsee Inkoossa, Joddbölen satama- ja teollisuusalueella. Toiminta käsittää terminaalitoiminnot satamassa sekä kemikaalien varastoinnin. Kemikaalit tuodaan satamaan laivoilla, puretaan, varastoidaan, lisätään tarvittavia lisäaineita ja kuljetetaan eteenpäin maantiekuljetuksina lähinnä Etelä-Suomen alueelle. Varastoitavat ja käsiteltävät kemikaalit ovat palavia nesteitä. Laituria tullaan käyttämään myös Inkoo Shipping Oy:n toimintaan liittyvän kuivarahdin käsittelyyn.

Hankkeen tarkoituksena on laajentaa Etelä-Suomen alueella polttoaineiden saatavuutta ja huoltovarmuutta. Hanke mahdollistaa myös toimijan tavoitteiden mukaisen biopolttoaineiden maahantuonnin laajentamisen. Sijaintipäätös Inkooseen perustuu alueen 13 metrin syvyyseen väylään, saatavilla oleviin tonttivaihtoehtoihin ja laiturisyykykseen.

YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot ovat:

- VE0: hankkeen toteuttamatta jättäminen
- VE1: Uuden polttonesteterminaalialan ja uuden laiturin rakentaminen polttoaineiden ja kuivarahdin lastaukseen ja purkuun. Lisäksi tarkastellaan laiturin ruoppauksen massojen läjittämistä Inkoon sataman alueelle, sekä meriläjityksen osalta kolmea vaihtoehtoista meriläjitysaluetta.

YVA-selostuksen nähtävilläolon aikana on Helsingin hallinto-oikeus antanut päätöksensä Uusimaa-kaava 2050-kokonaisuuden hyväksymiseen kohdistuneista valituksista. Päätöksessään hallinto-oikeus hylkäsi pääosan valituksista. Valitusten johdosta kumottiin kuitenkin maakuntavaltuuston päätökset koskien aiempien maakuntakaavojen Natura 2000-alueiden ja suojelualueiden merkintöjen kumoamista. Hankealueella on siten tällä hetkellä voimassa Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava, sekä Natura 2000 -alueiden ja suojelualueiden osalta Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava. Uudenmaan liitto on hakenut valituslupaa Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen. Valitusten alaisten merkintöjen osalta asia tullaan ratkaisemaan KHO:n päätöksellä, mikäli KHO myöntää asiasta valitusluvan. Hankealueella ei sijaitse valituksen alaisia kaavamerkintöjä.

Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava käsittää kaikki keskeiset maankäyttömuodot. Hankealueelle on osoitettu tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisaalueen kohdemarkintä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle voidaan osoittaa esimerkiksi teollisuuslaitoksia, vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä laitoksia, logistiikkaintensiivistä teollisuutta ja niitä tukevia toimintoja. Alueen sijainti ja laajuus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet. Siltä osin kuin alueella varastoidaan ja/tai valmistetaan polttonesteitä tai muita vaarallisia aineita, alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa on huomioitava varastoinnin aiheuttamat ympäristöriskit. Suunnittelumääräyksessä todetaan myös, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.

Satamatoiminnot on osoitettu vaihemaakuntakaavassa satamia koskevalla kohdemarkinnalla. Kohdemarkinnalla osoitetaan alueita vähintään maakunnallisesti merkittävää satamatoimintaa sekä siihen liittyvää muuta toimintaa varten. Merkintää koskevassa suunnittelumääräyksessä todetaan, että satama tulee suunnitella siten, että toiminnasta aiheutuvat melu- ja muut ympäristöhäiriöt ovat mahdollisimman vähäiset. Inkoon laivaväylä on osoitettu merkittävän laivaväylän viivamerkinnällä. Hanke on voimassa olevien maakuntakaavojen mukainen. Ajantasainen maakuntakaavatilanne on kuitenkin syytä korjata ja huomioida arviointiselostuksessa sekä myöhemmin jatkosuunnittelussa.

Uudenmaan liitto antoi lausunnon hanketta koskevasta YVA-ohjelmasta huhtikuussa 2020. Lausunnossa todettiin, että koska kyseessä on merkittävän kokoluokan hanke, on arvioinnissa kiinnitettävä erityistä huomiota sen seudullisiin vaikutuksiin sekä yhteisvaikutuksiin alueen lähellä toteutettaviin muihin hankkeisiin (mm. datakeskus- ja kiviaineshankkeet). Arvioinnissa ja hankesuunnittelussa on otettava huomioon myös maakuntakaavamerkinnoissä ympäristöhäiriöitä ja -vaikutuksia koskevat määräykset sekä yksityiskohtaisempaa suunnittelua koskevat periaatteet.

Uudenmaan liitto toteaa, että YVA-selostus on laadittu hyvin ja hankkeen vaikutukset on arvioitu kattavasti sekä lähtökohtaisesti riittävästi. Vaikutuksia on arvioitu sekä rakentamisen aikaisten, että toiminnan aikaisten vaikutusten osalta. Arvioinnissa on otettu asiallisella tavalla huomioon hankkeen seudulliset vaikutukset, sekä yhteisvaikutukset muiden lähellä toteutettavien hankkeiden kanssa. Arviointiselostus pitää sisällään myös hankkeen teknisen toteutuksen kuvauksen (luku 3). Kuvauksen yhteydessä olisi voinut todeta myös toimintaan liittyvät mahdolliset riskit, jotka ovat arvioinnin kohteena luvussa 7.

Uudenmaan liitolla ei ole muuta lausuttavaa arviointiohjelmasta.

Paula Autioniemi
Johtaja, aluesuunnittelu

Kaarina Rautio
Suunnittelupäällikkö

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / kirjaamo